

॥ ५३ ॥ ५४ ॥ व्यवस्येयं विनिश्चिनुयादेयं न वेति ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ शरीरजेन कामेन ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ हरिणः पांडुगात्रः ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ विद्या संतानं शिष्यप्रशिष्यद्वारा ॥ ६७ ॥ एवमिति एतत्संतानस्य श्रेयःसाधनत्वं मनुष्येषु तदन्यासु प्रजासु पश्वो विदुः तस्मात्पुत्रो मातरं स्वसारं चाधिरोहतीति मंत्र

यदीमां धर्मपत्नीं त्वं मत्तः प्रार्थयसे न घ ॥ सत्यवागसि सत्येन समयं कुरु मे ततः ॥ ५३ ॥ समयेन प्रदद्यांते कन्यामहमिमान् नृप ॥ नहि मे त्वत्समः कश्चिद्दुरो जातु भविष्यति ॥ ५४ ॥ शांतनुरुवाच ॥ श्रुत्वा तव वरं दाश व्यवस्येयमहं तव ॥ दातव्यं चेत्प्रदास्यामि न त्वदेयं कथंचन ॥ ५५ ॥ दाश उवाच ॥ अस्यां जायेत यः पुत्रः सराजा पृथिवीपते ॥ त्वदूर्ध्वमभिषेक्तव्यो नान्यः कश्चन पार्थिव ॥ ५६ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ नाकामय तं दातुं वरं दाशाय शांतनुः ॥ शरीरजेन तीव्रेण दत्तमानोऽपि भारत ॥ ५७ ॥ संचितयन्नेव तदा दाश कन्यां महीपतिः ॥ प्रत्ययाद्वास्तिनपुरं कामोपहतचेतनः ॥ ५८ ॥ ततः कदाचिच्छोचंतं शांतनुं ध्यानमास्थितं ॥ पुत्रो देवव्रतोऽभ्येत्यपि तरं वाक्यमब्रवीत् ॥ ५९ ॥ सर्वतो भवतः क्षेमं विधेयाः सर्वपार्थिवाः ॥ तत्किमर्थमिहाभीक्ष्णं परिशोचसि दुःस्वितः ॥ ६० ॥ ध्यायन्निवचमां राजन्नाभिभाषसि किंचन ॥ न चाश्वेन विनिर्यासि विवर्णो हरिणः रुशः ॥ ६१ ॥ व्याधिमिच्छामि ते ज्ञातुं प्रतिकुर्यां हितत्र वै ॥ एवमुक्तः स पुत्रेण शांतनुः प्रत्यभाषत ॥ ६२ ॥ असंशयं ध्यानपरो यथावत्स तथा शृणु ॥ अपत्यं न स्त्वमेवैकः कुले महति भारत ॥ ६३ ॥ शस्त्रनित्यश्च स ततं पौरुषे पर्यवस्थितः ॥ अनित्यतां च लोकानां मनुशो चामि पुत्रक ॥ ६४ ॥ कथंचित्तव गांगेय विपत्तौ नास्ति नः कुलं ॥ असंशयं त्वमेवैकः शतादपि वरः सुतः ॥ ६५ ॥ न चाप्यहं तथा भूयो दारां कर्तुमिहोत्सहे ॥ संतानस्याविनाशाय कामये भद्रमस्तु ते ॥ ६६ ॥ अनपत्यतैकपुत्रत्वमित्याहुर्धर्मवादिनः ॥ अग्निहोत्रं त्रयीविद्यासंतानमपि चाक्षयं ॥ ६७ ॥ सर्वाण्येतान्यपत्यस्य कलां नार्हति षोडशीं ॥ एवमेतन्मनुष्येषु तच्च सर्वं प्रजासि ॥ ६८ ॥ यदपत्यं महाप्राज्ञतत्र मे नास्ति संशयः ॥ एषा त्रयीपुराणानां देवतानां च शाश्वती ॥ ६९ ॥ त्वंच शूरः सदामर्षी शस्त्रनित्यश्च भारत ॥ नान्यत्र युद्धात्तस्मात्ते निधनं विद्यते क्वचित् ॥ ७० ॥ सोऽस्मि संशयमापन्नस्त्वयि शांतिकथं भवेत् ॥ इति ते कारणं तात दुःखस्योक्तमशेषतः ॥ ७१ ॥

लिगात् ॥ ६८ ॥ अपत्यं श्रेयःसाधनं इति यत्तत्र मे संशयो नास्ति तस्मान्मंदपालवत् यथा कथंचिज्जोत्यादनं कर्त्तव्यमिति भावः त्रयीवेदः सोयं लोकः पुत्रेणैव जय्यो नान्येन कर्मणा कर्मणा पितृलोको विद्यया देवलोका इत्यादिः पुराणानां मूलभूता देवतानां प्रमाणभूता ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥